

Bišu dzirdināšana

Vai esi kādreiz redzējis biti, iekritušu Tavā piemājas baseinā, ūdens spainī vai kādā citā ūdens tvertnē? Bitēm slāpst tā pat kā cilvēkiem, un ūdens tām ir nepieciešams ne tikai lai uzturētu veselību, bet arī:

- **STROPA DZESĒŠANAI** – karstajās vasaras dienās bites ar plānu ūdens plēvīti pārklāj šūnas, kurās mīt peri (bišu mazuļi): ūdenim iztvaikojot, tiek dzesēts strops;
- **PERU BAROŠANAI** – bišu “auklītes” baro perus (bite kāpura stadijā) ar uzturu, ko veido ūdens, ziedputekšņi, nektārs un peru pieniņš. Pirmajā barošanas dienā šī diēta var sastāvēt pat no 80% ūdens;
- **MEDUS ŠKIDRINĀŠANAI** – bites tā pat kā mēs, cilvēki, ēd medu. Reizēm medus kristalizējas vai kļūst pārlietu biezis, un, lai to atkal padarītu bitēm dzeramu, šie gudrie kukaiņi to izšķīdina ar ūdens palīdzību.

Jautāsi – vai tad bites pašas nevar atrast, ko dzert? Var, taču ne visi bišu stropi atrodas pietiekami tuvu dabiskam tīra ūdens avotam (upei, dīķim). Šajos gadījumos bites, meklējot vietas, kur padzerties, var nonākt peldbaseinos vai grāvjos, kas nereti satur hloru, pesticīdus u.c. ķīmikālijas, kas bitēm ir kaitīgas un pat nāvējošas. Ko darīt? Izveidot bišu dzirdinātavu.

Kā bites atrod, kur padzerties?

Lai arī bitēm ir 5 acis – 2 lielas galvas sānos un 3 mazas uz pieres – tās tomēr lielākoties vadās tieši pēc ožas. Un, tā kā tīrs ūdens nesmaržo ne pēc kā, bites drīzāk dodas uz

“netīriem” ūdeņiem – dīķiem, grāvjiem, pelķēm, putnu baseiniem u.tml., jo tur ūdens ir “ieguvis” smaržu, kas radusies aļģu vairošanās un lapu u.c. organisko vielu trūdēšanas rezultātā. Te mēs nonākam pie nākamā jautājuma:

Kāpēc bitēm garšo “netīrs” ūdens?

Kā izrādās, bites ar ūdens palīdzību ne tikai veldzējas un veic raksta sākumā minētos darbus, bet arī līdzsvaro barības vielu un minerālu līmeni savos spārnotajos ķermenīšos. Pētījumi rāda, ka pavasara-vasaras sezonā, kad ziedputekšņu ir daudz, bites dod priekšroku ūdenim, kura sastāvā ir nātrijs hlorīds NaCl jeb vienkāršā valodā – sāls. Savukārt rudenī, kad ziedputekšņu ir maz vai nav nemaz, bites izvēlas ūdeni, kura sastāvā ir kalcijs, magnijs un kālijs, kas ir vielas, ko sezonas laikā bites uzņem ar ziedputekšņiem.

Tas nozīmē, ka, lai bites iemācītos, kur atrodas Tevis uzstādītā dzirdinātava, ir vērts tās ūdenī izšķīdināt pavisam nedaudz parastā vārāmā sāls (ne jūras, ne jodēto, ne kūpināto, ne citas sāls variācijas bitēm dot nedrīkst). Kā zināt, kad sāls vairs nav jāliek? Tad, kad būs pagājušas dažas dienas, kad būs piefiksējis, ka bites nāk dzert.

Vai ūdenim pievienot medu vai cukuru?

Rūpējoties par bitēm, iespējams, Tev varētu ienākt prātā doma reizē ne tikai padzirdīt, bet arī pabarot bites, pievienojot ūdenim medu vai cukuru. To nevajadzētu darīt, jo tad no bišu dzirdinātavas tā kļūs par skudru bāru, un aizsūtīt skudras atpakaļ uz turieni, no kurienes tās ir nākušas, ir izcili sarežģīti.

Kā izgatavot drošu bišu dzirdinātavu? 5 dzirdinātavu idejas

Vēl bez tā, ka ūdenim ir jābūt piemērotam bišu vajadzībām, dzirdinātavai ir jābūt arī fiziski drošai: bites neprot peldēt, tāpēc dzirdinātavā ir jābūt kaut kam, uz kā bitēm nolaisties vai pie kā pieturēties, lai padzertos – korķa plāksnītēm, akmeņiem, koka gabaliņiem. Meklē idejas? Te būs dažas, ko mēs esam redzējuši.

1. Putnu vanna

Putnu vannas ir lielisks variants bišu dzirdinātavas izveidei, jo tās ir sekas un nav perfekti noslīpētas, kā rezultātā bitēm ir, pie kā pieturēties, lai droši padzertos. Papildu drošībai vari putnu vannā ielikt noskalotus akmeņus, savukārt bišu pievilināšanai vari mēģināt vannas tuvumā ieviest nektāraugus (piemēram, ehinācijas vai rudbekijas – tās ļoti garšo gan bitēm, gan kameņiem, gan taureņiem).

2. Jebkurš dziļāks šķīvis

Vienkāršs veids, kā izgatavot bišu dzirdinātavu, ir, izmantojot dziļāku šķīvi (piemēram, zupas šķīvi vai to šķīvēti, ko liek zem istabas augu podiem ūdens notecei) vai pat frisbiju. Saliec akmeņus vai koka plāksnītes šajā traukā, piepildi to ar ūdeni, un dzirdinātava ir gatava!

3. Mājdzīvnieku dzirdīšanas sistēma ar ūdens tilpni

Tu noteikti esi redzējis mājdzīvnieku dzirdīšanas sistēmas, kas sastāv no dzeramās blodiņas un tilpnes, kurā atrodas ūdens, un tas automātiski papildina blodiņas saturu. Ievieto blodiņā akmeņus un izveido ilgtermiņa dzirdinātavu bitēm, kas ir droša pret odu kāpuru kolonijām.

4. Spaiņa dzirdinātava

Šeit būs nepieciešams tikai spainis un tīrs sūklis. Piepildi spaini ar ūdeni un ievieto tajā švammīti – tā kalpos kā nolaišanās platforma. Tik pat labi švammītes vietā vari izmantot tīru lupatiņu, ko līdz pusei iemērc ūdenī, otru pusi piesienot pie, piemēram, spaiņa roktura – šādi bites varēs padzerties pa tiešo no lupatiņas.

5. Izveido miniatūru dīķīti

Kā jau iepriekš minējām, bitēm garšo “netīrs” ūdens, kurā ir gan aļģes, gan trūdošas lapas, un, ja tām dod iespēju izvēlēties, bites vienmēr izvēlēsies tieši šo ūdeni. Super ideja, kas kalpos arī kā dekoratīvs risinājums Tavam dārzam, ir miniatūra dīķīša izveidošana. Tam būs nepieciešami peldošie augi un kāds, kas tiks galā ar odu kāpuriem.

Šis dzirdinātavas veids ir sarežģītāks (un, mūsaprāt, kičīgāks) nekā iepriekš minētie tāpēc, ja vēlies par šo uzzināt vairāk, dod ziņu, sarūpēsim atsevišķu rakstu par to, kā izveidot, kā uzturēt un kas nepieciešams bišu dzirdināšanas mini dīķa izveidei.

Lai izdodas, un rūpēsimies par bitēm kopā, jo bez tām dzīvība uz planētas nav iedomājama!